

חֵזֶק התנהגויות לא מקצועיות בהתנסויות הקליניות והקשר להיענות להנחיות מקצועיות בקרב סטודנטים לסיעוד

ד"ר אילנה ליבשיץ-ריבן¹, גב' ננסי הורביץ¹, ד"ר קרן גרינברג², ד"ר עפרה הלפרין³,
ד"ר אהובה ספיץ⁴, פרופ' מיכל יצחקי⁵, ד"ר אורלי גרינשטיין-כהן¹, ד"ר אילה בלאו⁶,
ד"ר תומר זיו-ברן⁵, פרופ' צביה בר נוי⁵, ד"ר סימה רייכר⁷

¹אוניברסיטת בן גוריון בנגב, ²המרכז האקדמי רופין, ³המכללה האקדמית עמק יזרעאל, ⁴מרכז אקדמי לב, ⁵אוניברסיטת תל אביב, ⁶אוניברסיטת אריאל, ⁷מרכז אקדמי אנו

תוצאות

שלוש מאות ואחד (81.6%) סטודנטים דיווחו כי חוו התנהגות לא מקצועית תוך כדי התנסויות קליניות בשנה האחרונה. סטודנטים בעלי כישורים לדבר על התנהגות לא מקצועית היו בסבירות נמוכה יותר לדווח שחוו חוויות אלו ($p=0.003$). סטודנטים שלא חוו כלל

התנהגויות לא מקצועיות דיווחו על היענות גבוהה יותר להנחיות מניעת זיהומים בניתוח חד משתני (תרשים 1), ובניתוח רב משתני ($OR\ 3.624, 95\%CI\ 1.790-7.335, p<0.001$). לסטודנטים אלו הייתה גם תפיסה גבוהה יותר לגבי אחריותם לבריאות המטופל ($OR\ 1.757, 95\%CI\ 1.215-2.541, p=0.003$).

מסקנות

סטודנטים לסיעוד שחוו התנהגויות לא מקצועיות בסביבה הקלינית דיווחו על היענות נמוכה יותר להנחיות אמצעי זהירות שגרתיים ומניעת COVID-19. מחנכים ומנהיגים בסיעוד צריכים לפתח אסטרטגיות שיאפשרו לסטודנטים להתמודד טוב יותר עם התנהגויות לא מקצועיות, לרבות התערבויות לעידודם לדבר על סוגיות המטרידות אותם בנושאי התנהגות מקצועית. טיפוח אחריות אישית כלפי בטיחות המטופלים עשוי להשפיע לטובה על ההיענות להנחיות למניעת זיהומים.

רקע

התנהגויות לא מקצועיות במסגרות שירותי הבריאות קשורות למגוון רחב של תוצאות שליליות אינדיבידואליות וארגוניות עבור אחיות וסטודנטים לסיעוד. עובדה זו עשויה להשפיע באופן עקיף וישיר על בטיחות המטופל ואיכות הטיפול. זאת, לצד מגפת ה-COVID-19 שיצרה אתגרים חדשים עבור חינוך קליני בסיעוד ובתחום בקרת הזיהומים.

מטרות

(1) להעריך את השכיחות המדווחת של התנהגויות לא מקצועיות, לרבות גסות רוח ובריונות, שחוו סטודנטים לסיעוד במהלך ההתנסויות הקליניות שלהם; (2) להעריך את שכיחות היכולות של הסטודנטים לדבר על התנהגויות לא מקצועיות שנתקלו בהן; (3) לבדוק היענותם להנחיות מניעת זיהומים בתקופת COVID-19. כמו כן, (4) נבדקה האחריות הנתפסת שלהם למניעת זיהומים.

לבסוף, (5) נבדקה ההשפעה הפוטנציאלית של חוויות התנהגויות לא מקצועיות על ההיענות להנחיות אלו.

שיטות

בוצע סקר רב מרכזי בשש אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות בישראל. במחקר השתתפו 369 סטודנטים לסיעוד לתואר ראשון במהלך שנת 2022. החוויות הקליניות של הסטודנטים ב-12 החודשים האחרונים הוערכו באמצעות שאלון מקוון. סטטיסטיקה תיאורית, חי ריבוע, מאן-וויטני ורגרסיה לוגיסטית רב-משתנית שימשו לניתוח הנתונים.

תרשים 1 - הקשר בין חוויה/חשיפה להתנהגות לא מקצועית להיענות להנחיות מניעת זיהומים ומניעת COVID 19 בקרב סטודנטים לסיעוד (n=290)

